

OCO

Voor alle vragen
van ouders over
onderwijs in
Amsterdam

Onderwijs
Consumenten
Organisatie
onafhankelijke
informatie

Naar het voortgezet onderwijs

Programma

Pad naar de toekomst

Basisschooladvies

Eindtoets en heroverweging

Schoolkeuze

Voorkeurslijst en aanmelden

Centrale loting

Data 2020

Handige websites

Wat is OCO?

Onderwijs Consumenten Organisatie:

- voor Amsterdamse leerlingen en hun ouders
- vraag, probleem of klacht
- schoolkeuzeinformatie
- onafhankelijke organisatie
- bel (020) 330 6320 of kom naar het Waterlooplein.

De school is eerste aanspreekpunt! Voorbeeldvragen:

- ‘Ben ik verplicht de ouderbijdrage te betalen?’
- ‘Wie bepaalt of mijn kind blijft zitten?’
- ‘Tot welke leeftijd is mijn kind leerplichtig?’
- ‘Help, mijn kind wordt gepest!’
- ‘Zijn er tips voor het 10-minutengesprek?’

Pad naar de toekomst

werk leven lang leren

mbo
1 tot 4 jaar

hbo
4 jaar

universiteit
minimaal 3 jaar

pro
6 jaar

vmbo (b/k/t)
4 jaar

havo
5 jaar

vwo
6 jaar

basisschool 8 jaar

Basisschooladvies

- ✓ Bepaalt niveau aanmelding.
- ✓ Ten minste twee professionals betrokken.
- ✓ Voorlopig advies in groep 7, definitief advies in groep 8.
- ✓ Gebaseerd op:
  - kennis en vaardigheden in groep 6, 7 en 8
  - sociaal emotionele ontwikkeling
  - werkhouding, motivatie en gedrag.
- ✓ Uitreiking oki-doc aan ouders groep 8 verplicht.

Mogelijke schooladviezen

- ✓ pro
- ✓ vmbo-b (met of zonder lwoo)
- ✓ vmbo-b/k (met of zonder lwoo)
- ✓ vmbo-k (met of zonder lwoo)
- ✓ vmbo-t (met of zonder lwoo)
- ✓ vmbo-t/havo
- ✓ havo
- ✓ havo/vwo
- ✓ vwo (atheneum, gymnasium)
- ✓ kopklas

Eindtoets en heroverweging

- ✓ Centrale eindtoets: wettelijk verplicht, objectief beeld, extra kans.
- ✓ De eindtoets komt pas na het schooladvies (wettelijk bepaald) en na de centrale loting & matching (bepaald in kernprocedure).
- ✓ Ouder(s) en leerling hebben recht op een heroverwegingsgesprek als de score op eindtoets hoger is dan eerdere basisschooladvies.
- ✓ Het advies mag alleen omhoog en niet omlaag. School is niet verplicht het advies op te hogen, maar is wel verplicht om te onderbouwen waarom niet. Kortom: 'ophogen, tenzij'.
- ✓ Is de leerling al met het eerdere advies (via matching) geplaatst op een brede scholengemeenschap? Dan is daar waarschijnlijk ook plek met het opgehoogde advies. Geen plek? Dan aanmelden op een school waar nog plaats is (geen nieuwe matching).

Schoolkeuze

- ✓ Scholen verschillen. Er is niet zoiets als 'de beste school'. Er zijn wel scholen die beter bij je kind passen dan andere scholen.
- ✓ Kiezen = vergelijken! Ga op meer scholen kijken dan alleen de school om de hoek of de school van vrienden. Ga met je kind mee naar open dagen om te laten zien hoe belangrijk schoolkeuze is en om je betrokkenheid te tonen als ouder. Of zorg dat je kind met vrienden gaat en bespreek de open dag samen thuis.
- ✓ Gebruik de Keuzegids VO (of voschoolkeuze020.nl) om de scholen te selecteren die je wil bezoeken op open dagen. Meer weten over een school? Gebruik extra bronnen zoals scholenopdekaart.nl, onderwijsconsument.nl of bekijk de schoolgids van de school (online te vinden via website OCO).

Voorkeurslijst en aanmelden

- ✓ Van de basisschool krijg je een persoonlijk formulier met daarop alle Amsterdamse VO-scholen die passen bij het schooladvies. Op dit formulier vul je de voorkeurslijst in: door de scholen waar je kind heen wil te nummeren in de volgorde van 'echte' voorkeur. Als je er niet uitkomt kan de basisschool helpen, of bel je OCO.
- ✓ Meld je kind aan met de ingevulde voorkeurslijst op de school van 1e voorkeur. Neem legitimatie mee. Controleer het bewijs van aanmelding dat je krijgt goed voordat je het ondertekent.
- ✓ De volgorde van aanmelding heeft geen invloed op de loting. De aanmeldperiode duurt twee weken. Maar niet iedere school neemt elke dag tijdens de aanmeldperiode in behandeling. Check daarom de schoolwebsite op welke tijdstip je daar terecht kunt en wacht niet tot de laatste dag.

Plaatsingsgarantie

- ✓ Een voldoende lange voorkeurslijst - overigens niet verplicht - geeft recht op een plaatsingsgarantie. Vereiste lijstlengte:
  - 4 scholen bij de adviezen vmbo-b, vmbo-b/k of vmbo-k.
  - 6 scholen bij de adviezen vmbo-t en vmbo-t/havo.
  - 12 scholen bij de adviezen havo, havo/vwo en vwo.
  - Een school die 2x op de voorkeurslijst staat, met een 'gewone' klas en een 'profielklas', telt als 1 school.

- ✓ Lastig om een lijst met 12 scholen te maken? Begin met je bovenste voorkeuren, streep daarna af waar je zeker niet heen wil.

- ✓ Wilde je of kon je geen voldoende lange lijst invullen en ben je daardoor niet geplaatst? In de 'afroondingsfase' volgt nog een centrale loting & matching met scholen waar dan nog plek is. Je mag ook meedoen aan de afroondingsfase als je bij nader inzien ontevreden bent en je plek teruggeeft en liever opnieuw meeloot.

Werking plaatsingsgarantie

- ✓ Scholen geven in de Keuzegids op wat hun capaciteit is. De soorten klassen en het aantal stoelen per klas worden ingevoerd in de lotingscomputer, zodat de computer weet hoeveel leerlingen per schooladvies een school kan plaatsen.
- ✓ Aan de hand van een 'proefmatching' bespreken de schoolbesturen of scholen hun capaciteit nog kunnen optimaliseren, door klassen voor schoolsoorten waar minder behoefte aan is te veranderen in klassen waar meer vraag naar is.
- ✓ Als de lotingscomputer in de 'echte' centrale loting & matching niet alle kinderen kan plaatsen, dan gaan de schoolbesturen 'handmatig' stoelen bijplaatsen. Dit doen ze alleen voor leerlingen met een voldoende lange lijst om aanspraak te maken op de plaatsingsgarantie.

Vorrang

- ✓ Aantal scholen verleent (nog) vorrang voor:
  - broertjes/zusjes
  - kinderen van personeel
  - leerlingen van basisschool met hetzelfde onderwijsconcept
  - leerlingen kopklas naar 'eigen' school.
- ✓ Vorrangsregels staan in de Keuzegids VO per school.
- ✓ Vorrang is alleen geldig op school van eerste voorkeur.
- ✓ De VO-school waar je je kind aanmeldt controleert of de opgegeven vorrang klopt (maar je moet vorrang wel zelf aangeven).
- ✓ Er kan ook geloot worden tussen vorrangsléerlingen.

Intake vakscholen

Drie vakscholen stellen intake verplicht (met positief resultaat) voordat ze op de voorkeurslijst gezet mogen worden. Check de schoolwebsites voor data intake!

- ✓ Horeca Vakschool Hubertus & Berkhoff
(vmbo-b, vmbo-b/k, vmbo-k, ± lwoo)
- ✓ Mediacollege Amsterdam
(vmbo-b, vmbo-b/k, vmbo-k, vmbo-t, ± lwoo)
- ✓ IVKO kunstschool
(vmbo-t, vmbo-t/havo, havo)

Hardheidsclausule

- ✓ Indien plaatsing op een specifieke school nodig is vanwege een combinatie van: individuele persoonlijke kenmerken, gezondheid en/of thuissituatie.
(Toelichting bij LKC / Onderwijsgeschillen door schoolbestuur: Voor kinderen met visuele, auditieve handicap, of afhankelijkheid van rolstoel. Of bij zeer ernstige actuele ziekte, zelf of in directe familiesfeer, of recent overlijden van een ouder.)
- ✓ Maximaal 2% van de capaciteit van de eerste klassen op de school.
- ✓ Verzoek indienen bij de betreffende school of het schoolbestuur.
- ✓ Toegewezen? Verzekerd van plaats voordat matching begint.
- ✓ Afgewezen? Reguliere aanmelding en voorkeurslijst opstellen.

Centrale loting

- ✓ De leerlingen die zich hebben aangemeld voor de 'centrale loting & matching' worden door een lotingscomputer geplaatst. Alle deelnemende leerlingen en scholen komen aan bod. De computer houdt rekening met de opgegeven voorkeuren van de leerlingen.
- ✓ De lotingscomputer geeft ieder kind 'blind' een lotnummer. Deze lotnummers zetten de kinderen in een denkbeeldige 'rij'. Wanneer een kind aan de beurt is, kijkt de computer of er plaats is op de school van 1e voorkeur. Al vol? Dan kijkt de computer naar de 2e voorkeur. Ook vol? Dan de 3e voorkeur, etc. Zodra een kind een plek heeft, is het kind met het volgende lotnummer aan de beurt.
- ✓ De kans op plaatsing buiten de top5 is klein. Hou wel rekening met een teleurstelling, het blijft een loting! Als je kind goed geplaatst is, heb dan ook oog voor kinderen die door een slecht lotnummer laag op hun voorkeurslijst terecht zijn gekomen.

Cijfers uit 2019

- ✓ 7.580 leerlingen deden mee aan de centrale loting & matching van 2019.
- ✓ Voor alle adviezen gemiddeld werd 83% van de leerlingen geplaatst op de 1e voorkeur. Voor leerlingen met een havo/vwo-advies was de kans daarop het laagst (73%).
- ✓ 98% van de leerlingen kreeg een plek binnen de top-5 van hun voorkeurslijst. 147 leerlingen vielen buiten hun top-5.
- ✓ De computer kon 12 leerlingen niet plaatsen, 7 daarvan hadden een plaatsingsgarantie en werden 'handmatig' geplaatst.
- ✓ Hou rekening met een teleurstelling, het blijft een loting!

Waarom loten?

- ✓ Rond het jaar 2000 werden er al tientallen kinderen uitgeloot op verschillende Amsterdamse VO-scholen. In 2011 bereikten deze afzonderlijke lotingen een piek met 623 uitgelote kinderen op 14 verschillende scholen. In 2014 is een centrale loting ingevoerd.
- ✓ Scholen mogen geen leerlingen selecteren, door bijvoorbeeld van leerlingen met dezelfde schooladviezen de leerlingen met hogere scores voorrang te geven. Om iedereen met hetzelfde schooladvies gelijk te behandelen is loting nodig om plaatsen te verdelen.
- ✓ In totaal is er voldoende plaats in het Amsterdamse VO, maar er zijn scholen waar meer leerlingen naar toe willen dan er plek is. Loting verdeelt deze schaarste, maar kan die niet oplossen. Loting is pas niet meer nodig als vraag en aanbod beter aansluiten.

Voor- en nadelen

Dit lotingsysteem (DA-STB) heeft voordelige en nadelige eigenschappen, ze horen bij elkaar als twee kanten van een medaille:

Voordelen gunstig voor groep als geheel:

- Iedereen in één keer geplaatst (mits voldoende lange lijst).
- Meeste leerlingen op hun 1e 'echte' voorkeur.
- Geen 'strategische' (veilige) keuze, zicht op 'echte' voorkeuren.

Nadelen kunnen gevoel van onrechtvaardigheid geven:

- Lange lijst nodig: school #12 is geen 'echte voorkeur' meer.
- Lange staart: leerlingen met zwak lotnummer eindigen laag op voorkeurslijst (DA-MTB minder lange staart, veel minder op #1).
- Verdringingseffect: leerlingen raken voorkeursplek kwijt aan voorrangsléerlingen, of aan leerlingen met sterkere lotnummers die de school niet als 1e voorkeur hadden.

Transparantie

- ✓ Via een persoonlijke inlogcode kunnen alle ouders en leerlingen tegelijkertijd online hun plaatsingsbericht inzien. Dan krijgen ze ook het lotnummer te zien en de positie(s) op de reservelijst van scholen waar ze zijn uitgeloot.
- ✓ De centrale loting & matching wordt uitgevoerd in aanwezigheid van een notaris, een afvaardiging van de Gemeente Amsterdam, de schoolbesturen uit het PO en VO en ouders.
- ✓ Wetenschappers van (o.a.) de VU en UvA begeleiden de centrale loting & matching. Jaarlijks brengen ze een openbaar rapport uit met de resultaten en een analyse. OCO heeft de rapporten van de afgelopen jaren op een [overzichtspagina](#) op de website staan.

Data 2020

- ✓ ScholenArena: vrijdag 1 november en zaterdag 2 november 2019
- ✓ Definitief basisschooladvies: uiterlijk vrijdag 24 januari 2020
- ✓ Open dagen: januari en februari 2020
- ✓ Aanmelding: maandag 2 maart t/m vrijdag 13 maart 2020
- ✓ Plaatsingsuitslag: donderdag 2 april 2020 (online in te zien)
- ✓ Eindtoets: woensdag 15 t/m vrijdag 17 april 2020 (papieren versie)
- ✓ Heroverweging schooladvies: uiterlijk woensdag 27 mei 2020

Handige websites

- ✓ voschoolkeuze020.nl
Website van de Amsterdamse VO-schoolbesturen met de schoolinfo uit de Keuzegids VO Amsterdam in digitale vorm, antwoorden op veelgestelde vragen en een digitale voorkeurslijst.
- ✓ scholenopdekaart.nl
Landelijke website met veel extra informatie, zoals uitgebreide scores tevredenheidsonderzoeken en onderwijsresultaten.
- ✓ onderwijsconsument.nl
De website van OCO biedt een digitale scholenzoeker (filterbaar op schooladvies), met o.a. open dagen, bijzondere (keuze)vakken, video's, schoolgidsen, kwaliteitsoordeel inspectie. Ook bevat de website informatie over rechten en plichten.

praktijkonderwijs

- ✓ Voor leerlingen die een vak kunnen leren, maar voor wie het vmbo te zwaar is.
- ✓ Het onderwijs is sterk op de praktijk gericht.
- ✓ Doel: zelfstandig wonen en werken.
- ✓ Veel individuele begeleiding.
- ✓ Kleine klassen.
- ✓ Geen diploma, wel een getuigschrift.
- ✓ Niet voor iedereen toegankelijk (IQ / leerachterstand).

vmbo

Het vmbo heeft verschillende leerwegen:

- vmbo-beroepsgericht (vmbo-b)
- vmbo-kader (vmbo-k)
- vmbo-theoretisch (vmbo-t)

Het vmbo biedt tien profielen:

- economie en ondernemen
- horeca, bakkerij en recreatie
- zorg en welzijn
- bouwen, wonen en interieur
- produceren, installeren en energie
- mobiliteit en transport
- media, vormgeving en ict
- maritiem en techniek
- groen
- dienstverlening en producten

vmbo + lwoo

- ✓ Voor leerlingen met een leerachterstand van meer dan 1,5 jaar
- ✓ Leerwegondersteunend onderwijs
- ✓ Extra hulp en begeleiding
- ✓ Kleine klassen
- ✓ Kinderen halen gewoon een vmbo-diploma

havo

hbo
4 jaar

havo
5 jaar

- ✓ Theoretischer dan vmbo
- ✓ Meer huis- en leerwerk dan op vmbo
- ✓ In onderbouw naast Engels ook Frans, Duits (of Spaans)
- ✓ Profielen bovenbouw vwo:
  - cultuur en maatschappij
  - economie en maatschappij
  - natuur en gezondheid
  - natuur en techniek

VWO

**Universiteit
of HBO
minimaal 4 jr**

**VWO
6 jaar**

- ✓ Theoretischer dan havo
- ✓ Nog meer huis- en leerwerk dan op havo
- ✓ In onderbouw naast Engels 2 moderne vreemde talen: meestal Frans en Duits (soms Spaans)
- ✓ Op gymnasium ook Latijn en Grieks
- ✓ Profielen bovenbouw vwo:
  - cultuur en maatschappij
  - economie en maatschappij
  - natuur en gezondheid
  - natuur en techniek

Voor alle vragen
van ouders over
onderwijs in
Amsterdam

onderwijsconsument.nl

facebook.com/OCOamsterdam

Helpdesk

020 330 63 20

WhatsApp

06 1600 4600